

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
VILÁGGAZDASÁGI KUTATÓINTÉZET

CENTER FOR EU ENLARGEMENT
STUDIES

HÁTTÉRTANULMÁNYOK A MAGYAR KÜLSTRATÉGIÁHOZ I.

MAGYARORSZÁG GLOBÁLIS KÖRNYEZETE 2020-IG

Szerkesztette

Farkas Péter és Fóti Gábor

Budapest, 2007

Az itt közreadott munkák a *Magyar Köztársaság
Külgyminiszteriuma* megrendelésére, a magyar külügyi
stratégia kialakításához készült tanulmányokon alapulnak.

ISBN 978-963-301-496-7

Tördelés: Paksai Béláné

ISBN 978-963-301-495-0 Ö

H-1014 Budapest, Országház u. 30.

✉ 1535 Budapest, Pf. 936.

☎ (36-1) 224-6770

📠 (36-1) 224-6765

💻 vki@vki.hu

www.vki.hu

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ (<i>Göncz Kinga</i>)	5
VILÁGGAZDASÁGI TENDENCIÁK, VERSENYKÉPESSÉG	
A világpolitikai és világgazdasági erők változása 2015–2020-ig <i>Inotai András</i>	7
Középtávú világgazdasági prognózis. Meghatározó növekedési tényezők <i>Farkas Péter</i>	37
A „harmadik világ” felbomlásának következményei <i>Kiss Judit</i>	58
A világ áru- és szolgáltatáskereskedelmének várható alakulása <i>Kiss Judit</i>	67
A nemzetközi tőke mozgás és a nemzetközi verseny- képesség meghatározó tényezői, várható változásai <i>Artner Annamária</i>	80
A sikeres felzárkózás nemzetközi tapasztalatai <i>Kiss Judit – Szigetvári Tamás</i>	99
A nemzetállamokon túllépő vállalati stratégiák nö- vekvő szerepe a világgazdaságban <i>Szanyi Miklós</i>	111
A világ mezőgazdasága a XXI. század első évtizede- iben <i>Kiss Judit</i>	128

EMBER, TECHNIKA, KÖRNYEZET

A humán tőke felértékelődése és a lisszaboni stratégia <i>Kőrösi István</i>	144
Népesedési folyamatok. A nemzetközi migráció fő jellemzői és munkaerő-piaci problémák a világgazdaságban <i>Fóti Klára</i>	165
A technológiai fejlődés fő területei és gazdasági, társadalmi következményei <i>Szalavetz Andrea</i>	179
Fenntartható fejlődés: környezeti, társadalmi és gazdasági tényezők <i>Fleischer Tamás</i>	192

AZ ÁLLAM ÉS A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS A XXI. SZÁZADBAN

Az állam a XXI. században <i>Simai Mihály</i>	203
Az állam változó szerepe: társadalmi újraelosztás és növekedésgeneráló fejlesztési beruházások <i>Ádám Zoltán</i>	215
A „fejlesztés-gazdaságtan” előretörése <i>Farkas Péter</i>	236
A multilaterális együttműködés a XXI. században <i>Simai Mihály</i>	251

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY

A globális környezet középtávú előrejelzése <i>Inotai András</i>	261
---	-----